

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองเมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 ได้ประกาศอุดมการณ์ทางการเมืองว่าประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ดังจะเห็นได้จากบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับ ได้กำหนดให้อำนาจอธิปไตยในการปกครองประเทศมาจากปวงชนชาวไทย ดังนั้นเพื่อให้โครงสร้างการปกครองและการบริหารราชการแผ่นดินสอดคล้องกับอุดมการณ์ทางการเมืองดังกล่าว บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในหมวดที่ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่น กำหนดเงื่อนไขและหลักการในการปกครองท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเสมอ ด้วยหลักการที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญดังกล่าว ทำให้นโยบายของรัฐบาลที่แถลงต่อรัฐสภากำหนดนโยบายให้มีการกระจายอำนาจการปกครองประเทศในรูปแบบต่างๆ เสมอมา ตั้งแต่ปีพุทธศักราช 2475 จนถึงปัจจุบัน ได้สะท้อนให้เห็นถึงความพยายามของรัฐบาลในยุคต่างๆ ในอันที่จะกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ท้องถิ่น โดยเฉพาะการกระจายอำนาจการปกครองในระดับตำบลและหมู่บ้านในชนบทที่ห่างไกลความเจริญในรูปแบบของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นหน่วยงานการปกครองในระดับล่างสุด และมีความใกล้ชิดกับประชาชนในหมู่บ้านและตำบลมากที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานการปกครองท้องถิ่นในระดับตำบลและหมู่บ้านเป็นกลไกที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น โดยกระบวนการคิด วางแผน และดำเนินการของคนในท้องถิ่นนั้นๆ ซึ่งหากนโยบายการกระจายอำนาจให้ตำบลและหมู่บ้านดังกล่าวประสบความสำเร็จในการสร้างความเจริญให้ท้องถิ่นแล้ว จะทำให้การพัฒนาประเทศในภาพรวมประสบความสำเร็จไปด้วย

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดให้สภาตำบลที่มีรายได้โดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมาติดต่อกันสามปีเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่าปีละหนึ่งแสนห้าหมื่นบาท อาจจัดตั้งเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลโดยทำเป็นประกาศกระทรวงมหาดไทยและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในประกาศนั้นให้ระบุชื่อและเขตขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้ด้วย และให้โอนบรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง

หนี้และเจ้าหน้าที่ของสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้เริ่มประกาศจัดตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ไปแล้ว ตั้งแต่สิ้นปีงบประมาณ 2539 (น้ำทิพย์ ประทุมเวียง, 2541 : 2-3)

การปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 กำหนดให้ องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ที่ต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้ จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น และปฏิบัติหน้าที่ตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือบุคลากรให้ตามความจำเป็นและสมควร

องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นหน่วยงานสำคัญสำหรับการพัฒนาประเทศซึ่งการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นไปในแนวทางที่ตั้งไว้หรือไม่อย่างไร ย่อมขึ้นอยู่กับบทบาทของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารมีประสิทธิภาพมากน้อยเพียงใดด้วย ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตาม โครงสร้างการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่แก้ไขเพิ่มเติมจนถึง (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 กำหนดไว้ว่า องค์การบริหารส่วนตำบลแบ่งโครงสร้างการบริหารงานไว้เป็น 2 ส่วน คือ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายนิติบัญญัติ และคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นฝ่ายบริหาร โดยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยบุคคลในท้องถิ่นซึ่งได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเดียวกัน มีชื่อเรียกตามกฎหมายว่า สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หมู่บ้านละ 2 คน องค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน องค์การบริหารส่วนตำบลใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน ทำหน้าที่ (1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบล เพื่อเป็นแนวทางการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล (2) พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติขององค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม (3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามนโยบาย

และแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ของทางราชการ และคณะผู้บริหารประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน ทำหน้าที่ (1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติและแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (2) จัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ (3) รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบปีละสองครั้ง (4) ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามที่ทางราชการมอบหมาย (กรมการปกครอง, 2542 ก : 12-16)

จากการที่รัฐบาลได้ตราพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีวัตถุประสงค์ที่จะให้ท้องถิ่นระดับตำบล มีอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครองท้องถิ่นของตนเองในการทำงาน การบริหารงบประมาณ ด้านการเงินการคลังและอื่นๆ องค์การบริหารส่วนตำบลจึงเป็นหน่วยงานการบริหารส่วนท้องถิ่นในระดับตำบลที่มีความสัมพันธ์และมีผลกระทบกับประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง ประชาชนต่างเฝ้าดูการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่าสามารถตอบสนองนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหาพื้นฐานของท้องถิ่น

หลังจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ปฏิบัติงานมาระยะหนึ่ง ยังมีปัญหาบางประการ ซึ่งเท่าที่พบมีอยู่ในรายงานการวิจัยของ ลือชา วรรัตน์ และคณะ (2539 : 82 อ้างถึงใน อาคม อุดมเจริญศิลป์, 2547 : 38) ได้ศึกษาการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์ สุโขทัย มุกดาหาร บัณฑิตานิ พบว่า ด้านความรู้ความเข้าใจบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยละเอียด ดังนี้ การกำหนดและการวินิจฉัยปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งจะต้องนำมาวางแผนร่วมกันทั้งฝ่ายคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการที่จะดำเนินงานให้ครบทุกด้านตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล แต่การดำเนินงานกลับเป็นเพียงส่วนเสี้ยวของงานในหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายเท่านั้น โดยมุ่งเน้นให้ความสนใจเพียงแต่ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน แต่ปัญหาของชุมชนด้านอื่นๆไม่ปรากฏอยู่ในความคำนึงถึงของบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันดำรงราชานุภาพ สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย (2539 : 22 อ้างถึงใน วรุตม์ เจริญภัทรนาท, 2541 : 40) ได้ศึกษาเรื่องบทบาทและความสัมพันธ์ของส่วนราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ทั้งประชาชน

และข้าราชการที่ปฏิบัติหน้าที่ยังไม่เข้าใจในสาระ รายละเอียดซึ่งมีผลทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆ การประสานงาน การช่วยเหลือสนับสนุนและความเกี่ยวเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่เกิดปัญหาขัดข้องได้ และการเข้าไปให้คำแนะนำ ปรีกษาช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคจะต้องระวังมิให้ก้าวล่วง เหลือมล้ำไปในทางที่เกินขอบเขตจนกลายเป็นผู้ชี้นำ หรือครอบงำองค์การบริหารส่วนตำบลได้ และเจ้าหน้าที่ส่วนภูมิภาคที่จะให้คำแนะนำควรมาจากทุกกระทรวง ทบวง กรม จึงจะทำให้ กระบวนการพัฒนาตนเองของท้องถิ่นเป็นไปด้วยความราบรื่น และ โกวิทย์ พวงงาม (2548 : 257) ได้ สรุปรวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า ปัญหาอำนาจ หน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลที่กำหนดไว้ไม่ชัดเจน ไม่คำนึงถึงฐานะการคลังและขีดความสามารถทางการบริหาร รวมถึงทักษะด้านเทคนิคต่างๆ ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนมากที่มีรายได้น้อย ขาดความรู้ทางเทคนิคไม่สามารถดำเนินกิจการ สาธารณะตามอำนาจหน้าที่ได้ ส่งผลต่อความเชื่อมั่นและความศรัทธาของประชาชนต่อองค์การ บริหารส่วนตำบล ตลอดจนทั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้บริหารองค์การบริหารส่วน ตำบลยังไม่เข้าใจในบทบาทอำนาจและหน้าที่ รวมถึงการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่นั้นๆ วาจะ ดำเนินการได้อย่างไร หรืออาจกล่าวได้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบล ยังขาดทักษะในการปฏิบัติงาน ตามอำนาจหน้าที่ ขาดคู่มือที่จะแนะนำการทำงานตามอำนาจหน้าที่ที่เป็นรูปธรรม เข้าใจง่าย และ ปฏิบัติได้

ผู้วิจัยมีความสนใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตยและมีความมั่นใจว่าการ กระจายอำนาจคือหัวใจสำคัญและที่สำคัญที่สุด คือ การทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในรูปขององค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้เพราะองค์การบริหารส่วนตำบลมีอยู่ทุกตำบลทั่ว ประเทศ และมีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด และโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและ องค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 มาตรา 67 ได้ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ที่ต้องทำ 9 ประการ (ข้อที่ 9 ปฏิบัติตามที่ทาง ราชการมอบหมาย) ได้แก่ ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก ด้านการรักษา ความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านการ ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ดังนั้นองค์การบริหารส่วนตำบลจึงถือเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาท้องถิ่น และจากปัญหา

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานอยู่ใน องค์การบริหารส่วนตำบลจึงสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ใน เขตอำเภอเมยวดี ต่อการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้าน ซึ่งที่ผ่านมาในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ยังไม่มีผู้ใดทำการศึกษาในเรื่องนี้และในการศึกษารั้งนี้จะเป็นข้อมูลให้ทราบ ถึงระดับความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัด ร้อยเอ็ด ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตนี้มีการดำเนินงานอยู่ในระดับใดในแต่ละด้าน เพื่อ จะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลต่อระดับการดำเนินงาน ตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต่อ ระดับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอบต.ที่สังกัด แตกต่างกันต่อระดับการ ดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การบริหารส่วนตำบล
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ในการดำเนินงานตาม บทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด

สมมติฐานการวิจัย

1. ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อระดับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การบริหาร ส่วนตำบลทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ ปานกลาง
2. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่สังกัด แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อระดับการดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ทั้ง 8 ด้านขององค์การ บริหารส่วนตำบลแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 4 แห่ง ประกอบด้วย

- 1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลเมยวดี
- 1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพร
- 1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลชมสะอาด
- 1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเลิศ

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด จำนวน 86 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้มาจากการสุ่มตัวอย่างจากประชากร ใช้การคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 71 คน และใช้วิธีการสุ่มอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 36)

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ใช้อำนาจหน้าที่ด้านการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรา 67 แห่ง พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 เป็นบทบาทการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

- 3.1 จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 3.2 รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
- 3.3 ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 3.4 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 3.5 ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
- 3.6 ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

3.7 คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

3.8 บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี
ของท้องถิ่น

3.9 ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย โดยจัดสรรงบประมาณหรือ
สนับสนุนบุคลากร

อย่างไรก็ตามในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ระบุ 9 ด้าน โดยที่ข้อ (9) เป็นการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ทาง
ราชการมอบหมาย ซึ่งในการปฏิบัติงานแล้วทางการมอบหมายงานอาจจะกระทำเฉพาะบาง
แห่ง และภารกิจที่มอบแต่ละแห่งอาจไม่เหมือนกันจึงอาจทำให้ข้อมูลในการดำเนินงาน ไม่
สมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงไม่นำบทบาทและภารกิจในการดำเนินงานตามข้อ (9) มาเป็นเนื้อหาในการ
วิจัย

4. ตัวแปร ที่ใช้ในการวิจัยมีดังนี้

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลที่สังกัดของสมาชิกสภาองค์การ
บริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย

4.1.1 องค์การบริหารส่วนตำบลชุมพร

4.1.2 องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยเสียด

4.1.3 องค์การบริหารส่วนตำบลเมยวดี

4.1.4 องค์การบริหารส่วนตำบลบึงเลิศ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในเขต
อำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อระดับการดำเนินงานตามหน้าที่ ขององค์การบริหารส่วนตำบล
จำนวน 8 ด้าน

4.2.1 ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก

4.2.2 ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ
รวมทั้งกำจัดขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

4.2.3 ด้านการป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ

4.2.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย การจัดงบประมาณ

4.2.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

4.2.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ

4.2.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

1. **องค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด ที่จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

2. **สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง ตัวแทนของหมู่บ้านที่ได้รับคัดเลือกจากประชาชนในหมู่บ้านนั้นๆ ในเขตตำบลเมยวดี ที่ดำรงตำแหน่งในขณะที่ทำกรวิจัย คือ ปี พ.ศ. 2551

3. **การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล** หมายถึง การดำเนินงานตามบทบาทหน้าที่ในการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอเมยวดี จังหวัดร้อยเอ็ด 8 ด้าน แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และมาตรา 67 มีดังนี้

3.1 **ด้านการจัดให้มีและบำรุงทางน้ำและทางบก** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการสร้างถนนครบจำนวนตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบล การจัดให้มีการซ่อมแซมดูแลรักษาถนนให้ใช้การได้ตัวอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งประชาชนได้รับความสะดวกในการเดินทางภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

3.2 **ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะรวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการทำความสะอาดถนน ทางเดิน และที่สาธารณะ เป็นประจำ การจัดให้มีภาชนะรองรับขยะในทุกชุมชน มีการจัดกิจกรรมรณรงค์รักษาความสะอาดเป็นประจำทุกเดือน และมีการประสานงานร่วมมือกับหน่วยราชการในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในการรักษาความสะอาด

3.3 **ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ** หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการกำจัดขยะและป้องกันโรคไข้เลือดออกเป็นประจำทุกปี จัดให้มีการฉีดวัคซีนป้องกันป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเป็นประจำทุกปี และมีการอบรมให้ความรู้กับประชาชนเกี่ยวกับ

โรคติดต่ออย่างสม่ำเสมอ มีการดำเนินงานร่วมกับหน่วยราชการอื่นหรือภาคเอกชนในการป้องกันและระงับโรคติดต่อ

3.4 ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดให้มีการเครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการดับเพลิงอย่างเพียงพอ จัดให้มีอุปกรณ์ในการดูแลช่วยเหลือผู้ประสบสาธารณภัยอย่างเพียงพอ จัดให้มีศูนย์รับแจ้งกรณีเกิดภัยสาธารณะ มีการช่วยเหลือประชาชนเมื่อประสบภัย เช่น ภัยแล้ง ไฟไหม้ น้ำท่วม เป็นต้น จัดตั้งอาสาสมัครรักษาความสงบเรียบร้อยภายในแต่ละหมู่บ้าน การฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน การส่งเสริมกิจกรรมของสมาชิกอาสาป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน

3.5 ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ การจัดให้มีกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา การจัดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางศาสนา จัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมทางศาสนาและกิจกรรมทางด้านวัฒนธรรม เช่น บุญประเพณีต่างๆ ของท้องถิ่น

3.6 ด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และ ผู้พิการ หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีกิจกรรมของกลุ่มสตรีและเยาวชน การจัดกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กก่อนวัยเรียน การจัดให้มีการสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ผู้พิการอย่างสม่ำเสมอเปิดโอกาสให้กลุ่มสตรี กลุ่มเยาวชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

3.7 ด้านการคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรมปลูกป่าไม้เป็นประจำทุกปี การจัดให้มีกิจกรรมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมจัดให้มีกิจกรรมรณรงค์ในด้านการรักษาสิ่งแวดล้อม มีการปลูกต้นไม้ในวันสำคัญ

3.8 ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น หมายถึง การที่องค์การบริหารส่วนตำบล จัดให้มีการส่งเสริมศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดี มีการรณรงค์การสืบทอดประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่น

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

ผลจากการศึกษาในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงระดับความคิดเห็น ผลการเปรียบเทียบ และ ข้อเสนอแนะ เพื่อจะเป็นข้อเสนอแนะในการนำไปประกอบการวางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพต่อไป

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY